ל) [בכח"י נוסף: לריכלואי אשמעינן הני תרתיהכא משום כפרה והכלמעוןמיותא אבל לענין

משום מחתמ מבני נענין קטלא איש דבר מצוות לשלם כופר אבל אשה לא צריכא

ואי אשמעינן כופר משום דאיכא איבוד נשמה וכו'.

יכ״ה כ״ז בב״קן, ב) ת״כ

ג) מיר מ:, ד) [בכת"י:

דליתנהו], ה) [ברכות ד:

וש"כ], ו) [ע" תוס" שבועות כב: ד"ה אב"א],

ו ותוספתא דנגעים פ"ד

ה"ח], ה) [לעיל כא: וש"ו, ט) מכות כא. מיר

מ: נח: מ"כ פ" קדושים פרק ו, י) [בכמ": בו], ל) [בכמ"י נוסף: קחי החשה], ל) [בכמ"י חיסי

יקרחו], מ) [מכות כ ע"ב,

וניש ברש"יו. () וויהרא

פ) וע' היטב תום' יבמות

פ: ד״ה דהביא], \$) ל״ל או מסברא דלעיל. רש״א,

ק) ואל"ל דשמעינו בנגעים

ע"ם, ואל"ל כגון קרחת

ויבמות פ. ושם:],

וכן

ריש פ' אמור

וליתנהו,

סוטה כג:.

א [מיי' פ"ג מהל' אבל הל' יא טוש"ע י"ד סי :שעג סעי׳ בו שפנה פעיי בי"ב מהלי ע"ז הלי ב סמג לאון נא טוש"ע י"ד סיי

קפא סעיף יב: שצ ג מיי שם טור שו"ע :זס סעיף ו

ד ומיי׳ שם הל"ו טוש"ע שם סעי' יבן: שם סעי' יבן: שצא ה מיי' שם הל' ז טור שו"ע שם

'פ"ח מהלי

לרעת

תורה אור השלם

nann

שצב ו מיי

ו. וַיּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה. אֱמֹר אֶל הַבּּבְנִים בְּנֵי ואמרת אלהם יַּיְהָיּ דְּיָּבְּיִיְיְהָי הְּצְעָמְיר: ויקרא כא א . ויקרא כא א .

לא תַקְפוּ פְאַת ראשָׁכֶם וְלֹא תַשְׁחִית אַת רְאשָׁכֶם וְלֹא תַשְׁחִית אַת בְּאַת זְקְנֶךְ: ויקרא יט כז 3. לא יִקְרְחוּ קָרְחוּ בָּרֹאשָׁם וּפָאֵת זְקַנֶּם לֹא ובבשרם ישרטו שרטת:

יי ויקרא כא ה ייקוא כא זי. אָישׁ אוֹ אִשְּׁה כִּי 4. יִהְיֶה בוֹ נָגַע בְּראשׁ אוֹ בְּוְקָן: ויקרא יג כט 5. בְּנִים אַתֶּם לַיִּי אֱלַהַיכָם לֹא תִתְגֹּדְדוּ ילא תָשִּׁימוּ קָרְחָה בֵּין עינִיכָם לְמֵת: דברים יד א

מוסף רש"י איש דבר מצות. משלם געל השור כופר ליורשים משום דבווליה מחלום (שם). בני אהרן. לנפש לא יטמא. ולא בנות בנות בנות, נלוסרה זו (טוטה בנו), ולא תשחית את פאת זקנך. סוף הזקן והן ממש שמים בכל למי ולחי למעלה אי שהוא רחב ויש בו שתי פאות ואחת למטה בסנטרו יחל (ויקרא ים כז). והני נשי הואיל וליתנהו בהשחתה. דלית להו זקן. ליתנהו בהקפה. כלל שאפילו אישה המקפת את הגדול פטורה (מיד מ:). לא יגלחו. גני כהנים כתיב. ולא תשחית את פאת זקנך בישראל כתיב, וילפינן להו בג"ש האי מהאי דפאה פאה (מכות כא.). ת"ל לא תשחית. ומספרים אינן משחיתים, שאין חותכין השחתה. דרך לגלח בו ומשחית והיינו תער, אבל רהיטני משחית ואין דרך לגלח בו, ומספרים מגלחין

ארש דבר מצות הוא אין אשה לא. ולאו דוקא דהא איתקש ענד לאשה לחייבו במלות כאשה דגמר (בחגיגה דף ד.) לה לה מאשה אלא הכי קאמר אינה חייבת כל כך כמו איש: הדי הוא בזקן לכל דבריו. וא"ת ואיך תמנא זקן בסרים והרי מי שאין לו זקן

אחד מחימני חרים ואמרינו עי בחרים עד שיהיו בו כולן וי"ל כגון שהביא זקן אחר רוב שנותיו דכה"ג סרים הוא כדאמר פ' יולא דופן (נדה דף מו:) דכי לא נולדו בו סימני סרים הוה קטן עד רוב שנותיו ובהגיע לרוב שנותיו הוה גדול והוה סרים:

להשחתה לא מצית אמרת דיליף פאת וכו'. וא"ת למה לי ג"ש הא מוכח ליה שפיר מדשני קרא בדיבוריה לי"ל דה"מ מקמי דשמעינן בברייתא דיש להם חשיבות זקן בשום מקום אבל לבתר דשמעינן די דגלי ליח לן למעוטי מדשני כו׳: אם כן ליכתוב את שבוקנך. פירוש א"כ דלהכי הוא דאתא כט דהפסיק הענין נכתוב את שבזקנך דהוה ליה כמאן דכתיב פאה דהא כתיב פאה בהאי קרא גבי ראש ונוכל לומר בבנין אב שחייב בפאת זקן בכהנים כדכתיב ופאת זקנם לא יגלחו וחייב פאת זקן בישראל והדר יליף גילוח דכתיב גבי כהנים דהוי השחתה בפאת פאת דישראל מכהנים מאי פאת ש"מ ג"ש שלימה לימדך הכתוב אף לכל האמור בענין יי כגון הקפת הראש ופאת זקן דדרשינן בני אהרן ולא בנות אהרן וכ"ש בישראל מג"ש דפאת פאת: ובי בתב עם קדוש לשריטה הוא דבתיב. פירש נקונטרס דסד"ח דגדידה ושריטה תרתי נינהו וחד ביד וחד בכלי וא"ת מי הזקיקנו לומר דכי עם קדוש קאי אשריטה שלא החכרה באותה פרשה כלל ולא קאי אגדידה ואקרחה דכתיבי בהאי ענינא וי"ל דניחה ליה טפי למימר דכי עם קדוש קאי אשריטה אע"פ שלא הוזכר באותה פרשה מלסרם המקרא ולומר דבנים אתם לא קאי אלא תתגודדו דסמיך ליה אלא אקרחה שאין סמוך לו שהרי גדידה הפסיק הענין ואפכא לא מלית אמרת כדמפרש גמרא ומה ראית להוליא את הקרחה וכו' ועוד דיש גם סירום אחר דעם קדוש קאי אגדידה שלפני פניו ולא אקרחה שלפניו:

76 היא בת מהרה היא איצמריך מד"א לצדדים כתיב איש או אשה כי יהיה בו נגע בראש יאו בזקן הדר אתאן לאיש קמ"ל איםי ◊תני אף בל יקרחו נשים פטורות מ"ט דאיםי דדריש הכי ⁵בנים אתם לה' אלהיכם לא תתגודדו ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת כי עם קרוש אתה לה' אלהיך בנים ולא בנות לקרחה אתה אומר לקרחה או אינו אלא לגדידה כשהוא אומר כי עם קדוש אתה לה' אלהיך הרי גדידה אמור הא מה אני מקיים בנים ולא בנות לקרחה ומה ראית לרבות את הגדירה ולהוציא את הקרחה מרבה אני את הגדירה שישנה במקום השער ושלא במקום שער ומוציא אני את הקרחה שאינה אלא במקום שער ואימא בנים ולא בנות בין לקרחה בין לגדידה וכי כתב כי עם

קדוש אתה לה' אלהיך בשריטה הוא דכתיב קסבר איסי שריטה וגדידה

איש דבר מצות אין אשה לא ¢ואי אשמעינן הא משום דאיכא איבוד נשמה חם רחמנא עלה אבל הגך תרתי אימא לא צריכא: חוץ מבל תקיף ובל תשחית כו': בשלמא בל תטמא למתים דכתיב יאמור אל הכהנים בני אהרן יובני אהרן יולא בנות אהרן אלא בל תקיף ובל תשחית מנלן דכתיב 2לא תקיפו פאת ראשכם ולא תשחית את פאת זקנך יכל שישנו בהשחתה ישנו בהקפה והני נשי הואיל בולא יאיתנהו בהשחתה בליתנהו בהקפה ומנלן דלא איתנהו בהשחתה 🌣 איבעית אימא סברא דהא לא אית להו זקן יואיבעית אימא קרא דאמר קרא לא תקיפו פאת ראשכם ולא תשחית את פאת זקנך מדשני קרא בדיבוריה דא"כ ניכתוב רחמנא פאת זקנכם מאי זקנד זקנד יולא זקן אשתד ולא והתניא" זקן אשה והסרים שהעלו שער הרי הן כוקן לכל דבריהם מאי לאו להשחתה אמר אביי להשחתה לא מצית אמרת דיליף פאת פאת מבני אהרן מה להלן נשים פמורות אף כאן נשים פטורות ואי סבירא לן דכי כתב בני אהרן אכוליה ענינא כתיב נישתוק קרא מיניה ותיתי בק"ו ואנא אמינא יומה כהנים שריבה בהם הכתוב מצות יתירות בני אהרן ולא בנות אהרן ישראל לא כ"ש אי לאו ג"ש הוה אמינא הפסיק הענין השתא נמי נימא הפסיק הענין ואי משום ג"ש מיבעי ליה שלכדתניא פלא יגלחו יכול גילחו במספריים שלכדתניא במספריים יהיה חייב ת"ל לא תשחית יכול לקטו במלקט וברהיטני יהא חייב ת"ל לא יגלחו הא כיצד גילוח שיש יבה השחתה הוי אומר זה תער א"כ ניכתוב קרא את שבזקנך מאי

פאת זקנך ש"מ תרתי ואלא הא דתניא זקן האשה והסרים שהעלו שער הרי הן כזקן לכל דבריהם למאי הלכתא אמר מר זומרא ילמומאת נגעים מומאת נגעים בהדיא כתיבא יואיש או אשה כי יהיה בו נגע בראש או בזקן אלא אמר מר זומרא למהרת נגעים מהרת נגעים נמי פשימא כיון דבת מומאה

בני אהרן ולא בנות אהרן אכולא מילתא דכתיב בההוא עניינא האי: נשתוק קרא מיניה. מג"ש דפאת פאת למעוטי נשים ישראליות ותיתי פטורא בק"ו מכהנות: הפסיק הענין. ולא קאי בני אהרן אלא אטומאה לחוד שיש הפסק בנתים כגון לה יטמא: מבעיא ליה לכדתנית. ליתן חת החמור של זה בזה ושל זה בזה דלא נתחייב אלא בהשחתה שע"י גילוח וכיון דחיכה לאוחמי לג"ש להכי לא חדרשה למעוטי בנות הואיל והפסיק הענין: מלקט. פליינ״א של מלחלחי חרבות שמחליקין בם את תיק הסייף: **רהיטני**. פליינ״א של עושי תריסין: מ"ל לא יגלחו. האמור בכהנים ואין דרך גילוח בכך

חביב היא החפה: כל שישנו בהשחתה.

דוקן ישנו בהקפת הרחש: ולח זקן

אשתך. אפילו העלתה זקן והשחיתה:

פחת פחת. כתיב בישרחל פחת זקנך

וכתיב בכהנים? ופאת זקנם לא יגלחו

וקס"ד דכי כתיב אמור אל הכהנים

דאיכא איבוד נשמה. משום הכי חייביה רחמנא לשלם כופר: הקפת הראש. המשוה לדעיו לאחורי אזנו ולפדחתו® שאחורי האזנים חלקים

הם עד סמוך לגובה והלדעים מקום שער הם כולם והמשחית שער

הלדעים שיהא ראשו מוקף בשוה לפדחתו ולדעיו ואחרי אזניו עגול

ואתיא ג"ש ליתן האמור של כהנים בישראל ושל ישראל בכהנים: אם הנהות הב"ח כן. דלהכי הוא דאתא נכתוב את (h) רש"י ד"ה בנים וכו' לה' אלהיכם לא שבזקנך דהוה ליה נמי כמאן דכתיב

מתגודדו: (ב) תום' ד"ה פאה דהא כתיב פאה בההוא קרא אם כן וכו' והפסיק הענין וכו' גבי ראש והדר לילף גילוח גבי ראש ומדהוי כמיב גבי זקן את שבוקנך ולא כתיב את זקנך ש"מ אפאה קאי וה"ק לא משחית פאות שבוקנך והדר נילף גילוח דהשחתה דכחיב גבי כהנים דהוי וכוניב גבי כהנים והוי השחתה בפאת פאת ישראל מכהנים אי נמי בפחת פחת ישראל מכהנים ח"נ נוכל ללמוד בבנין אב בבנין אב חייב פאת זקן בכהנים וחייב כדכתיב ופאת זקנם לא פחת זקן בישרחל: מחי פחת ש"מ יגלחו וחייב פאת זקן בישראל מחי פחת ש״מ מרתי. ג"ש שלימה לימדך הכתוב אף לכל האמור בענין: לטומאת נגעים. תרתי ג"ש שלימה לימדך

שסימני מקום שיער חלוקים מסימני

עור בשר שבנגעי עור בשר כתיב שער

לבן ובסימני נתקי ראש חקן שער להוב

והאמר הכא דאם העלתה אשה שער

בוקנה הוו סימני נגעה כדין נתקי וקן:

בהדיה כתיב. זקן של חשה דכתיב חיש

או אשה: לטהרת נגעים. לכשתטהר

תטען דין טהרת מצורע בתגלחת ולפורים: **אילטריך**. לטומאת נגעים

כדאמרן מעיקרא להשוות סימני נתקי

זקן אשה לסימני זקן איש ודאמרת

בהדיא כתיב סד"א לנדדין כתיב דאשה

הכתוב בקרא לא קאי אלא אנתקי

הרחש וחו בזקן דכתיב בסיפיה חתחן

לאיש ולא לאשה קמ"ל תנא דברייתא הרי הן כזקן לכל דבריהם: בנים ולא

בנות. בנים אתם לה'(ה) לא תתגודדו

ולא תשימו קרחה בנים ולא בנות

לקרחה אבל לגדידה אף הבנות: או

אינו. אלא אף לגדידה: כשהוא

אומר. בפסוק שלאחריו כי עם קדוש

אתה ואף הנשים בכלל עם: ה"ג

לעזי רש"י

:3"55

פליינ"א. מקצועה. אישגרטיניי"ר. לסרוט.

> מרבה אני את הגדידה שישנה במקום שער ושלה במקום שער ומוליה הני הם הקרחה שהינה הלה במקום שער: גדידה. השגרטינ"ר וחוקי החמורי היו על מחיהן: בשריעה הוא דכתיב. וקס"ד שריטה וגדידה תרתי נינהו חד ביד וחד בכלי ואע"ג דשריטה בהאי ענינא לא כתיב כיון דדמיא לגדידה כתבה הכא ולא מימא אף היא נשים פטורות כתיבים כי עם קדוש לרבויי והכי שפיר טפי ולאו לסרוסי קרא דהא בנים ולא בנות גבי גדידה כתיב ומיניה סליק: